Nüshası her yerde 5 kuruştur

Pazartesi 16 HAZİRAN 1941

80 ncu YIL
No. 8560

TELGRAF: ANADOLU — İZMİR
TELEFON: 2776
ADRES: İkinci Beyler sokağında ANADOLU gazetesi idarehanesi (ANADOLU) MATBAASINDA BASILMIŞTIR
Neşredilmiyen yazılar geri verilmez
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur.

Anadolu

Hergün sabahları (İzmir) de çıkar siyasî gazetedir.

Tokatta mükellefler, atışlarda muvaffak oldular

Tokad, 15 (Husûsî) — Spor mükellefleri bugün poligonda atışlara başlamışlardır. Bu vesile ile yapılan merasimde kalabalık bir halk kütlesi bulunmuş ve gençlerin kısa bir devre içinde elde etmiş oldukları muvaffakıyetler takdirle karşılanmıştır.

Şamda Beyrutta Sükûnet!

Suriye, Beyrut başvekillerinin beyannameleri

Müttefikler, Suriye tacirlerine kolaylıklar gösteriyorlar

Beyrut, 15 (A.A.) — Suriyedeki fevkalâde komiser general Dentz bir karnarme neşrederek devlet memurlarının amirlerinden emir almadıkça vazifeleri başından ayrılmamalarını bildirmiştir.

Beyrut, 15 (A.A.) — Şam ve Beyrut şehirlerinde sükûnet vardır. Halktan bazıları şehirleri terk ile dağlara gitmişlerdir. Polis ve jandarma kuvvetleri karartma usulü tatbik edildiğinden sokaklarda devriye gezmekte ve hiç bir hâdise vukuuna meydan bırakmamaktadırlar. Beyrutta halk sakindir. Müttefik kuvvetler 6 bin küsur metre murabbaı araziyi kontrol altında bulundurmaktadırlar. Bu sahada tacirlere benzin ve buğday için kolaylık gösterilmektedir.

Şamda Suriye başvekili bir beyanname neşrederek demiştir ki:

— Şimdi şartlar ve hâdiseler altında hükûmet halkı soğukkanlılığa davet eder. Hükûmet vatandaşların şahsî menfaatlerini korumak için bütün tedbirleri almaktadır.

Lübnan başvekil muavini Ahmed de Beyrutta şu beyannameyi neşeretmiştir:

Bu müşkül anlarda hükûmet vazifelerini yapmaktadır. Lübnanda kumandayı ele alan fevkalâde komiser general Dentzin sözlerine itimad edebiliriz.

Lübnan başvekili Beyrutta hastahaneyi ziyaret ederek yaralı Lübnan ve Suriye askerlerine liyakat madalyaları vermiştir.

Kudüs, 15 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

General Löjantiyon Fransız işaretini taşıyan tayyareler tarafından atılan bombalarla yaralanmıştır.

Kahire, 15 (A.A.) — Selâhiyettar askerî mahfillere göre, fasılalı bir mukavemetle ve yollardaki tahribatın teşkil ettiği manialarla karşılaşan müttefikler Suriyede yavaş yavaş ileri hareketine devam etmektedir ve halen Saydanın hemen yakınında bulunmaktadır.

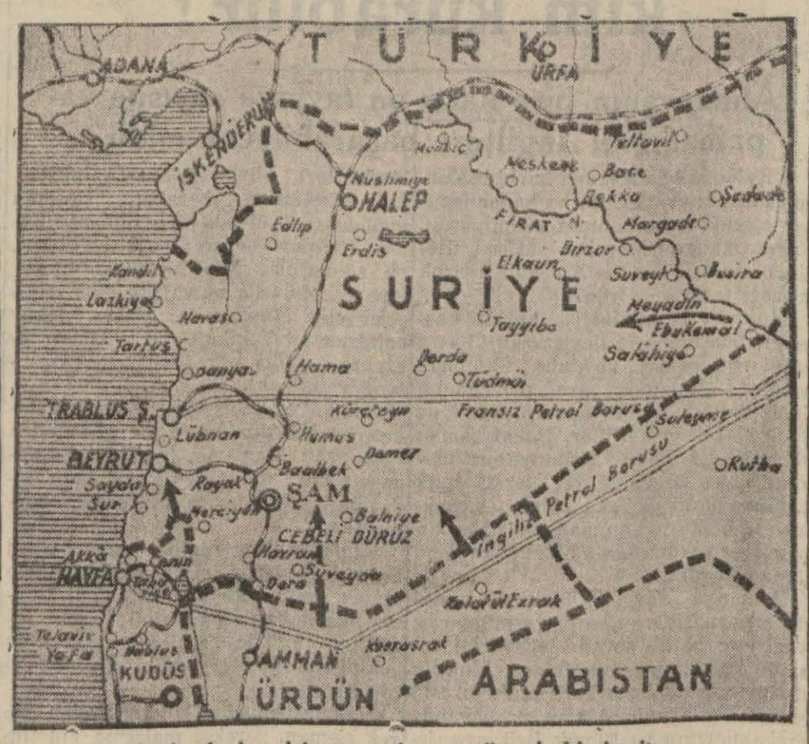

Suriyede harekât mıntakasını gösterir bir harita

Almanya

Suriye meselesini nasıl görüyor

Fransız-İngiliz dostluğu ebediyyen mahvolmuş

Berlin, 15 (A.A.) — Bir husûsî muhabir bildiriyor:

Alman hariciye nezareti sözcüsü Suriyede gösterilen mukavemet hakkında demiştir ki:

— Bu mukavemet müessir olsun olmasın, iyidir. Almanya Suriye hâdiselerinin manevî ve siyasî tarafları ile alâkadardır. İngilizler Suriyede muvaffak olsalar da bu bir rol oynıyamaz. İleride İngiltere - Vişi arasında çıkacak ihtilâf ise gelecek hâdiselerde mühim rol oynıyacaktır.

ooo

Japonlar

Yeni hücumlardan bahsediyorlar

Tokyo, 15 (A.A.) — Çin denizlerindeki japon filosu kumandanlığının tebliği:

Donanmaya mensup tayyareler Çunkinge karşı tekrar şiddetli bir hücum yapmışlardır. Mühim askerî hedeflere isabetler vaki olmuş ve ondan fazla büyük yangın çıktığı görülmüştür.

Tokyo, 15 (A.A.) — Domei ajansının Hankeyudan bildirdiğine göre, hava kuvvetlerinin müzahereti ile hareket eden japon kıtaları çarşamba günü Hopeyi eyaletinde Vanjong dağlarındaki Çin mevzilerine hücum etmişlerdir.

Fransa

İngilterenin cevabını yerinde bulmıyor

Kordel Hulün görüşü de beğenilmedi

Vişi, 15 (A.A.) — Ofi Fransız ajansından:

Hükûmet son İngiliz notasında tesbit edilmiş şekli reddetmiştir. İngiliz notasında Almanların Suriyeyi üs olarak kullanmasına mani olmak için Müttefikler tarafından alınacak tedbirlere karşı mukavemet göstermemeleri hakkında Suriye makamatına emir verilmesi bunun iki taraf için bildirilmekte idi.

Vaşington, 15 (A.A.) — Amerika hariciye nazırı Kordel Hull'ün Vişi siyaseti hakkındaki beyanatı etrafında mütaleada bulunan Vişinin Amerika elçisi Hanri Hey, Suriyede hiç bir Mihver kuvveti bulunmadığını tekrar etmiş ve Kordel Hull'ün tefsirlerinden hayret ve hayal inkisarı ile karşılaştığını bildirmiştir.

ooo

İngiltere üzerine Alman hava akınları

Londra, 15 (A.A.) — Dahili emniyet nezaretinin dün akşamki tebliği:

Bundan evvelki tebliğin neşrinden sonra öğrenildiğine göre cumartesi akşamı İngilterenin cenubı garbisinde bir noktaya bombalar atılmıştır.

Bu bombalar az miktarda insan zayiatına sebeb olmuştur.

Türk ordusu malûlünün sesi şöyle bağırıyor

İnönünün bir işareti mevcut olan zaif kuvvetimizi uyandırmağa kâfidir

İmanlı, dinç bir ordumuz ve kalbi onunla çarpan büyük bir Türk ulusu vardır. Malûl de olsak, gene vazife uğrunda ölmeğe kudretimiz yeter

Ankara, 15 (A.A.) — Ordu malûller birliği merkez kongresi Konya mebusu Doktor Osman Şevki Uludağın riyasetinde bugün üçüncü toplantısını yapmış ve dahilî nizamnamenin müzakeresinden sonra haysiyet divanının raporunu tasvip eylemiştir.

Bunu müteakip yeni idare hey'eti, umumî merkez haysiyet divanı, mürakabe hey'eti intihabı yapılmıştır.

Merkez idare hey'eti reisliğine Malatya mebusu Mahmud Nedim Zaptçı, reis vekilliğine Gaziantep mebusu Bekir Kaleli, azalıklara Erzurum mebusu

—Devamı ikinci sahifede —

İngiliz tayyareleri

Bütün harp sahalarında faaliyet halinde

Düşmanlarına verdirdikleri zayiat çok mühimdir

Londra, 15 (A.A.) — Salâhiyettar mahfillerde İngiliz bombardıman tayyarelerinin dün gece Rende endüstri hedeflerine taarruz ettikleri bildirilmektedir.

Londra, 15 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği;

Dün sabah, bombardıman ve avcı filolarından müteşekkil tayyarelerimiz mühim kuvvetler halinde Manş ve şimalî Fransada geniş taarruzî hareketleri yapmışlardır. Bir bombardıman filosu Sen Nazere hücum etmiş, tayyare meydanında zararlar ika etmiş

— Devamı dördüncü sahifede —

Amerika Harbe Girmeli!

Hitlere mukavemet zamanı geldi

Bir gazete, Ruzvelte sözünü hatırlatıyor

Vaşington, 15 (A.A.) — Post gazetesi Amerikanın açıkca harbe girmesini istiyor ve diyor ki:

— Eğer harp halinde isek tıpkı harpte imişiz gibi hareket etmeliyiz. Hitler, Amerikaya karşı istihfamı zamanında yaptı. Şimdi ona mukabele etmekliğin zamanı gelmiştir.

Ordu Başkumandanının Amerikalıların can ve mallarını korumak için kararını vermesi lâzımdır. Bu karar şu olmalıdır:

Amerikalıların can ve mallarını tahrik olmaksızın batırarak deniz hürriyetimizi mahveden nazi korsan tahtelbahirlerini araştırmak ve ateş açarak batırmak için emir vermek..

Amerika

Harbe hazır olmalıdır!

Amerika Maliye Nazırı böyle diyor

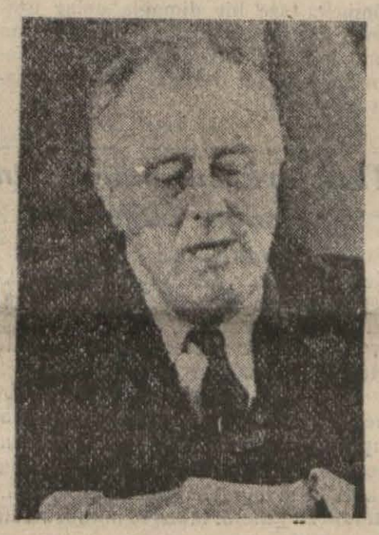

Bay Ruzvelt

Vaşington, 15 (A.A.) — Amerika Maliye nazırı Morgen Tav, Ön Hörst kollejin bir ziyafetinde iradettiği nutukta demiştir ki:

— Amerikan milleti hürriyetini müdafaa için harbe hazır olmazsa, hürriyetini muhafaza edemez. Hariçte genişlemekte olan zulmü ezmek için şimdiden harekete geçmemiz, hayatımızı, rahatımızı feda etmemiz lâzımdır. Derhal harekete geçmezsek kıymetli hür-

— Devamı dördüncü sahifeed —

S. Vels söylüyor

Almanların batırdığı gemide kaçak eşya yoktu

Tehdit Amerikada hiç bir tesir yapamaz

Vaşington, 15 (A.A.) — Amerika Hariciye müsteşarı Sumner Vels, Robin Moor vapuru hâdisesi hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Bir Amerikan ticaret gemisi, harple alâkadar olmadığı halde Atlantik ortasında batırılmıştır. Vapurdaki Amerikan vatandaşları, hukuku düvel kaidelerine ve insanî duygulara aykırı olarak gemilerinin batırılması üzerine sandallara iltica etmişlerdir.

Hariciye müsteşarı, Amerika hükûmetinin hattı hareketi hakkında demiştir ki:

— Hâdise hakkında malûmat alınmadan hükûmetin kararı hakkında nihaî malûmat verilemez.

Robin Moorun, İngiltereye gidecek her gemi gibi batırıldığı hakkındaki Berlin siyasî mahfillerinin beyanatından bahseden Sumner Vels:

— Amerikalılara, tehdid telâkki ettikleri sözler hiç bir tesir yapamaz.

Demiş ve geminin kaçak eşya taşımadığını, Robin Moorun harp mıntakasından uzak sahalarda bulunduğunu, Amerika kanunlarına aykırı ve kaçak eşya taşımadığını, anbarlarındaki eşyaların harp limanlarına götürülmediğini, vapur yolcularından dörtte üçünün ölmesi muhtemel bulunduğunu bildirmiştir.

Sumner Vels, Romadaki Amerikan sefiri Filips'ten Robin Moor yolcularının İtalyaya çıkarıldığı hakkında bir telgraf alındığı haberini de kat'î surette tekzip etmiştir.

Yunan Kralından İngiliz Kralına

Kral Jorj, Yunanistan yeniden kurulacak, diyor

İNGİLİZ KITALARINI TAKDİR EDİYOR

Yunan kralı Jorj

Kahire, 15 (A.A.) — Yunan kralı Jorj, İngiltere kralı altıncı Corcun Yunan kıtalarının kahramanlığını medhüsena eden mesajına aşağıdaki cevabı vermiştir.

«İngiliz ve imparatorluk kıtalarının muhteşem cesaretini hepimiz iyi biliyorduk. Yunan harbinde, son Girid muharebelerinde majestenizin kıtaları, kudretin fevkine çıkmışlar, saltanat tarihinize altın harflerle yazılacak cesaret göstermişlerdir.

Hariçte bulunan Yunan cemaati, Müttefiklerin davasına müzaheret ve Yunanistanın yeniden kurulmasına maddî manevî yardımlarını vermişlerdir. Yunanistanın yeniden kurulacağına eminiz.»

Günün Meselesi

Asker ailelerine nasıl yardım edeceğiz?

Sakat askerlere karşı vazifelerimiz ve köylerde istihsalin takviyesi zarureti

— 2 —

Birinci makalemizde asker ailelerine cemiyetçe yapılacak yardımın bazı şekillerini tesbit etmiştik. Bu mevzuu ele alınca karşılaşacağımız vazifeler de şunlar olacaktır:

Muavenete muhtaç asker ailelerinin çalışma çağında ve kabiliyetinde bulunan büyük çocuklarına da mutlaka iş bulmalıyız. Tahsil çağında olanlar mutlaka mekteplere verilmelidir. Yardım sevenler cemiyeti, bu çocukların mektep levazımını temin etmeli, çalışmalariyle alâkadar olmalı ve tatillerde bunlara da iş bularak küçük yaştan itibaren onları hayatı bizzat kazanmağa sevketmeli, iş ve çalışma terbiyesini bunların ruhu üzerinde tesis etmelidir.

Askerlikte ölen veya şehid olan -

— Devamı dördüncü sahifede —

Eden

Iraka teminat verdi

İngiltere, Irakı icabında müdafaa edecek

Bay Eden

Bağdad, 15 (A.A.) — İngiltere hariciye nazırı Eden Irak hariciye nezaretine bir mesaj göndererek İngilterenin Irakın istiklâline riayet etmek niyetinde olduğu hakkında teminat vermiş ve Irakın refahını temin edecek bütün tedbirlerin alınması ve yabancı bir mütecavize karşı Irakın müdafaa edilmesi hususlarında İngilterenin işbirliği yapmağa hazır olduğunu bildirmiştir.

İŞARETLER

Nöbetçi eczahaneler

Dün gece bir arkadaşın başından geçen bir hâdise üzerine nöbetçi eczahaneyi tesbit etmek istedik. Polise başvurduk, maalesef, baş vurduğumuz yer, nöbetçi eczahene kendisine çok yakın mesafede bulunduğu halde bilmedi ve bize cevap veremedi. Fikrimizce bütün karakolların nöbetçi eczahaneleri ve icabında vatandaşların müracaat edebilecekleri en yakın doktorları bilmeleri çok yerinde olur.

Çok hassas olduğunu bildiğimiz polis müdürümüzün nazarı dikkatini celbederiz. Çünkü yaralanmış, ani sekilde hastalanmış veya kazaya uğramış bir vatandaş sokak sokak eczahane arıyamaz. Onu, ancak polis karakollarından öğrenebilir.

★★

Bektaşi âyini yapan 10 kişi yakalandı

Bunlardan bazıları kadındır ve suç üstü yakalanmışlardır

Dün zabıta, İkiçeşmelikte Bektaşilik âyini yapan bazı şahısları yakalamıştır.

Aloş oğlu Ali Ulvi, Remzi oğlu Mehmed Ali Kaygusuz, Hasan kızı 30 yaşında Hacer, Mehmed kızı 40 yaşında Sinsaf Özbıyık, Mehmed kızı 60 yaşında Hacer, Ramazan oğlu Ali Bıyıkoğlu, Hasan oğlu Hüseyin, Nuri oğlu Muharrem, Hasan oğlu İbrahim Çıkbak, ve Hasan oğlu Osman Özbıyık adında, on kişi 513 üncü sokak 28 sayılı evde gizlice bir araya toplanmış, bektaşi âyini yapmağa başlamışlardır.

Bundan haberdar olan zabıta aldığı tertibat neticesinde hepsini de suçüstü yakalamıştır.

Suçlular Adliyeye sevkedilmişlerdir.

Nevyork limanının mayinlenmesi

Ayni tedbir başka limanlara da teşmil edilecek

Mayin sahasında devriye dolaşacak

Vaşington, 15 (A.A.) — Nevyork limanının mayinlenmesi meselesi etrafında alâkadar bahriye makamatı şu izahatı vermiştir:

— Mayin dökülecek mıntaka dört köşe bir saha olacaktır. Sana Honk fe-

— Devamı dördüncü sahifeed —

Alman, İtalyan alacaklarının blokesi

Amerika esaslı mali tedbirler alıyor

Rusya ve bazı devletlere lisans var

Vaşington, 15 (A.A.) — Amerikadaki Alman ve İtalyan alacakları ile sair devletler alacaklarının bloke edilmesi hakkındaki yeni kararname etrafında Beyaz saraydan şu beyanatta bulunulmuştur:

— Devamı dördüncü sahifeed —

ILMÎ BAHİSLER

Hafıza, Kültüre mani olur mu?

Yazan: *Mehmed Kaplan*

Beyazıt meydanının kara gözlüklü bir Sokratı vardır; kahve, kahve dolaşır, yaşlıları, gençleri, imtihana çeker. Ekseriya şöyle bir sual sorar:

«Efendi oğlum, Roma şehri kaç tarihinde kuruldu?» Yahud «İlk Lâtin yazısı ne zaman yazıldı?» Pek az kimsenin «Bin sene» hata ile olsun cevap veremediğini görünce ağlıyan bir sesle:

«Türk milletinde zaman mefhumu yok.» der. Ve bu hali, atalarımızın göçebe olmasiyle izah eder. Kendini tarihçi saymasına rağmen, bütün dünya kavimlerinin bir zamanlar göçebe olduğunu, göçebeliğin eski bir cemiyet nizamı olduğunu bilmez görünür.

Onun bu sual hastalığına, hocalığı esnasında tutulduğunu zannediyorum. Talebeye karşı her muallim bir Sokrat kesilir. Fakat bu Sokratlarla asıl Sokrat arasında hiç bir münasebet yoktur. Eskisi, insan kafasını işletmek için sual sorardı. Bunlar ise, insan kafasının makine haline gelmesini, bir düğmesine basınca derhal istedikleri cevabı vermesini isterler.

Eski kafa terbiyesinde hafıza en mühim yeri işgal ediyordu. Her şey dimağda hazırlop halinde olmalıydı. «İlim satırda değil, sadırda olmalı» düsturu bu kültürün ana prensibi idi. İhtimal, eski hayat tarzı ve an'aneye bağlılık hafızayı, insan zekâsının en kıymetli melekesi haline koymuştur. Filhakika, bedevilerin hafızaları korkunçtur. Habeş diliyle uğraşan bir âlim, eline geçirdiği bir esirin kafasından sekiz, on cilt kitap çıkarmıştır.

Hafıza, insanlara daima hayret verir. Julien Sorel, ezberden Lâtince İncil okuyunca herkes şaşa kalmıştı.

Stendhal, onun bu şöhreti belki bir asır devam edecektir. Diyor.

Eski Beyazıt kütüphanesi müdürü merhum Saip Efendi de, hafızasiyle şöhret bulmuştu. Herkes ona müdhiş bir âlim nazariyle bakardı. Eşref oğlu Rumi hakkında bir nokta için kendisine müracaat ettiğim zaman, yirmi beş sene evvel okuduğu bir kitabın filân faslında, filân sayfasında malûmat olduğunu söylemişti.

Hafızasının aleyhinde bulunacak değilim. Geniş ve sağlam bir hafıza çok işe yarar. Fakat malûmat yığını ile gerçek ilmin, hafıza ile zekâ kudretinin farkını anlatmak istiyorum. İki saat, hiç ağzını kapamadan ortaya bin bir malûmat saçan adam, pek âlâ muhakemesiz olabilir. En basit bir mesele karşısında onun şaşırdığını görebilirsiniz. Kültür, kafaya her şeyin doldurulması demek değil, bir mevzu karşısında zekânın canlı bulunması, onun yoğurabilmesi demektir.

Bizde âlim şöhreti kazanan bir çok kimselerin eserlerini gördüm. Bunlar bir mevzu hakkında ne kadar malzeme bulmuşlarsa, hepsini sayfalara boşaltıyorlar ve bu yığını çuvaldızla birbirine dikmeğe uğraşıyorlar. Namık Kemal hakkında dokuz on kitap neşrolundu. Fakat bu adamın şahsiyet ve eserlerinin nasıl teşekkül ettiği müsbet olarak hâlâ izah olunmuş değildir.

Kitabın ve kütüphanenin icadı, insan kafasına hürriyet ve sıhhat verdi. Hafızanın yerini kâğıdlar tuttu. Tefekkür mevzuunun bir eşya halinde bizden dışarda bulunması, zihnin evrilip çevrilmesi için çok lüzumlu bir şeydir. Kafamıza yığılan şeyler, ekseriya muhakeme üzerine ağırlık olurlar. Üstat İbnüleminin son asır Türk şâirleri kitabında Zeynelâbidin Reşid namında bir zatın garip bir itirafı vardır!

«Hafızam bana her gece kabir azabı veriyor, diyor. Bütün tarihin cinayetlerini, haksızlıklarını hatırlıyor ve insanlar neye böyle diye düşüne düşüne sabaha kadar uyuyamıyorum.» Unutmanın yıkanmak kadar sıhhate yarar olduğunu bu fıkrayı okuduktan sonra anladım.

Andre Gide, dünyaya çırılçıplak yalnız teni ile salıvermek istediği Tilmizine! «Bütün kitapları yakacaksın» demiyor mu? Bu şüphesiz bir facia olurdu. Fakat kitaplar rafta dursunlar kâfi.

Raflarda sağlam metinler, kafada sağlam bir dimağ, işte normal düşünmenin esası.

Hafızanın kültüre mâni olduğunu da söylemek lâzımdır. Çünkü hafıza, hülâsa eder, asıl metnin mânasını bozar. Sonra, tekrar tekrar kaynağa dönmeğe meydan bırakmaz. İnsanı, mevcutla aldatır. Kendi hesabıma iki üç cümlelik hakikatlerden çok korkarım. Bunlar bana taş kadar sert gelirler. Onları, geniş tecrübeler içinde oldura, oldura elde etmek isterim. Onların kıymetine ve tadına ancak o zaman erebilirim.

Siyah gözlüklü Sokratın usulüne göre tarih bilmek cılız bir şeydir. Tarih, tarih kitaplarından değil, hatıralardan, seyahatnamelerden, edebiyat eserlerinden, âsarıatikalardan, hülâsa o devrin içinde geniş geniş dolaşmakla öğrenilir. Son günlerde okuduğum Busbec'in hatıratı, Kanuni devrini bütün hülâsalardan daha iyi canlandırıyordu. Talebeleri sual - cevap makinesi haline getirmekten kurtarmak için, hafıza ile kültürün arasını iyice ayırmak lâzım. Devamlı ve geniş surette okumak tekrar tekrar kaynağa, metne dönmek, taze bir dimağla onlar üzerinde düşünmek lâzım. «İstanbulun zaptı kaç tarihinde oldu. 1453 de. Aferin!» Bu kültür değil, iskolastiğin başka bir nevidir.

Mehmet KAPLAN

Türk ordusu malûlünün sesi şöyle bağırıyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Zeki Soydemir, Giresun mebusu Fikret Atlı, temyiz mahkemesi raportörü Osman Ertuğrul, Maliye Vekâleti seferberlik şubesi müdürü İsmail Hakkı Karatay seçilmişlerdir.

Haysiyet divanı ve mürakabe heyeti reisliğine Zeki Karahan, katıplige parti genel sekreterlik muhasebesinden Saadeddin Oren, azalıklara Manisa mebusu Refik İnce, milli müdataa kalemi mahsus müdürü Selami Konen seçilmişlerdir. Ordu mahalliler birliği kongresi bugün mesaisine, kongre reisi Osman Şevki Uludağın nutku ile son vermiştir. Kongre müzakerelerine baştan nihayete kadar hakim olan samimi havaya işaretle Osman Şevki Uludağ böyle bir kongreye riyasetten duyduğu şerefi bildirmiş ve demiştir ki:

—Kimimiz Atatürkün emrinde Çanakkalede, kimimiz bugünkü Reisicumhurumuz İsmet İnönünün emrinde İstiklal harbinde, diğerlerimiz de başka yerlerde memleket uğrunda ordu malûlü şerefli sıfatını kazandık. Reisicumhur İnönü başbuğumuzdur. Onun bir işareti mevcud olan zayıf kuvvetlerimizi uyandırmağa bizi ordu mensupları ile yanyana yürütmeğe kâfidir. Dinç ve asker bir milletin malûl askerleriyiz. Malûl de olsak gene askeriz. İmanlı dinç bir ordumuz vardır. Onunla aynı hisle kalbi çarpan büyük Türk ulusu vardır. Malûl de olsak, gene vazife uğrunda ölmeğe kudretimiz yeter.

Bu kadın acaba ne suretle yaralandı?

Maznun, hâdise ile hiç bir alâkam yoktur, diyor

Eşrefpaşada Hatay sokağında oturan Bn. Mükerremi, geceleyin uykuda bulunduğu bir sırada evine taarruz ederek bıçakla kabasından yaralamakla maznun ayni mahallede dip komşusu terlikçi Hamdi ve bu işte kendisine yardım ettiği iddia olunan Münevverin muhakemelerine asliye ikinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Davacı Bn. Mükerrem demiştir ki:

—« Gece tahminen bir sıralarında idi. Gündüzün yorgunluğu içinde tatlı tatlı uyurken birden bire gürültü ile uyandım.. Gözlerimi açtığım zaman karşımda bu maznunu gördüm. Kendisine bu cüretkârlığın ne demek olduğunu sormağa vakit kalmadan, üzerime saldırdı ve beni yaraladı. Bunun üzerine feryadımı işiten ev halkı hep uyandılar.. Fakat iş işten geçmişti. Onlar uyku sersemliği ile kendilerine gelinceye kadar maznun pençereden atlayıp kaçtı. Kendisiyle hiç bir suretle alâkam yoktur. Bu Münevver de maznun içeriye girerken kapıda gözcülük etmiştir. Mesele bundan ibarettir. Maznunun cezalandırılmasını isterim.

Müteakiben maznun mevkiinde bulunan Hamdi dinlenmiş, o da şunları söylemiştir:

— « Münevver, karımın teyzesi olur. Kendisine ben bakıyorum. Esasen kiralık evleri de vardır. Söyledikleri gibi onların yanında hizmetçilik yapmamıştır. Yaralama meselesine gelince; bu iddia tamamiyle yalandır. Hâdiseden evvel Bn. Mükeremin oğlu Münevvere iki yumruk vurmuş.. Akşam eve gelince haber aldım. Ben de dava etmesi için Münevveri adliyeye gönderdim. İşte bundan muğber olarak bu davayı açtılar.

Bu davacı zaten öteden beri kocasiyle dargındır. Hattâ aralarında boşanma davası bile vardır. Bundan başka daha bir çok davaları da mevcuddur. Belki kocası yaralamıştır. Her ay kocasından 35 lira nafaka alıyor. Bu para kendine ve çocuklarının gecikmesine kâfi değildir. Sonra ben geceleyin kapı kırıp eve giriyor ve Bayanı yaralıyorum, komşulardan hiç kimse duymıyor da yalnız bu ev halkı mı işitiyor. Bu nasıl olur?

Bundan sonra bazı şahidler dinlenmiş hâdise mahallinde keşif yapılmasına ve şahidlerden B. Salih ile kızları Türkân ve Celâdetin celbelerine karar verilerek muhakeme başka bir güne talik edilmiştir.

Düşünceler

Amerika ve bugünkü harp

ORHAN RAHMİ GÖKÇE

Amerikanın 1914-1918 harbine iştiraki, bir Amerikan vapurunun atlantikte batırılmasını müteakip kongrenin verdiği bir kararla vuku bulmuştur.

Hâdise aşağı yukarı ayni şekilde tekrar tarih sahnesinde canlanmış bulunuyor.

Eski kararı, Vilson almıştı. Bugün ise Birleşik Amerikada dünyanın ve Amerikanın mukadderatını, daha keskin, daha derin bir kavrayışla görmekte olan Ruzvelt var.

Demokrasilerde fevkalâde ahval hakkında verilecek kararlar, meclislerin hüküm ve tesirlerine ne kadar tabi olursa olsun şef mertebesine yükselmiş devlet reislerinin rolleri daima plânın ileri safhalarında yer alır.

Ruzvelt; lâalettayin bir Reisicumhur olmaktan çıkmış, beynelmilel âlemin gideceği yolu tayin etmek mevkiine kadar yükselmiştir.

Son reisicumhur intihabatının başladığı günden beri Reis Ruzvelt; muhalefetin her cephedeki manevra ve mukavemetlerini kendisine has teknik usullerle ve biraz da hâdiselerin kendisini haklı çıkarması sayesinde hiç durmadan kırmağa muvaffak olmuş ve nihayet Anglo Sakson işbirliğini tesis etmiştir.

Gidilen yolun hiç de karanlık tarafı yoktur. Bu işbirliği yalnız demokrasi ve hürriyete aid bir an'anevî usulün muhafazasını değil, doğrudan doğruya iki büyük dünya milletinin istikbal ve mukadderatını alâkadar eder, realite budur.

Amerika; maddî ve manevî bütün kaynaklarını İngilterenin emrine verirken bu harp içinde kendi akibetinin de mündemiç bulunduğunu pekâlâ anlamıştır.

İngiltere yıkıldığı gün yeni dünyanın şimal yarısındaki genç birleşik Amerika davayı kaybetmiş olacaktır.

İngilterenin verdiği harp, bütün kelime oyunları haricinde tamamen Amerikanın harbidir. Vaşingtonun görüşü şimdilik geniş mikyasta bir yardımla İngiltere imparatorluğunun muvaffak olacağı merkezindedir.

Fakat hâdiseler, Almanyaya biraz daha iltifat eder, tehlike demokrasilere doğru ilerlerse Amerikanın harbe iştirak etmesi için en küçük bir sebep kâfi gelecektir.

Öyle görülüyor ki yakın aylarda büyük mikyasta bir kumar partisi oynanacaktır.

ORHAN RAHMİ GÖKÇE

İhtikâr

2 kişi hakkında takibat yapılıyor

Evvelki gün İkiçeşmelikte iki ihtikâr hâdisesi olmuştur.

Hüseyin oğlu Hayri Keçeci adında bir bakkal, nartalının bener kilosunu 200 kuruştan sattığı zabıtaya haber verilmiş ve suçüstü yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Gene bu semtte Asri eczahanesi sahiplerinden Şamuel oğlu Suhanü, her zaman 10 kuruşa sattığı (Leokuplest) ilacını bu defa müşterilerden Cevdet oğlu Ekrem Kavukçuya 15 kuruşa satarak ihtikâra saptığından zabıtaca tutulmuştur.

ooo

Bir cesed bulundu

Dün Karşıyakanın Bostanlı mevkiinde denizde bir cesed bulunmuştur.

Cesedin üzerinde yırtık bir elbise vardır. Dalgalar cesedi sahile kadar getirmiştir. Cesedin kime aid olduğu henüz tesbit edilememiştir. Tahkikata müddeiumumî muavini Bay Sabri el koymuştur.

ASKERLİK KÖŞESİ

Hava hâkimiyetini kim kurabilir?

Almanyanın bire karşı on tayyare sayısile yapamadığını İngiltere başarabilecek midir?

1 Eylûl 939 da Avrupa harbi başlarken hava kuvvetlerinin bu kadar işgüzar olacağı belki tahmin edilmiyordu. Fakat muharebenin her safhası üzerinde müessir surette harekâta iştirak edeceği tasarlanıyordu.

Muhtelif istatistikler, harbin başlangıcında muharip devletlerin havacılıklarını ortaya koydular. Bunların arasında Alman tayyare mevcudünü 5800, Büyük Britanya mevcudünü de 3000 olarak gösterdiler. Fakat zaman ve hâdiseler Büyük Britanyanın tayyare sayısı üzerinde bir fazla hata yapılmadığını ve fakat Alman havacılarının 5800 rakamından çok daha kabarık bir yekûna sahip bulunduğu meydana çıkardı.

Almanya Sovyet Rusya cephesini de nazarı itibare alarak ve mütearrız vaziyette harbe devam edeceğini hesaplıyarak tayyareciliğini on binlerin üstünde rakamlarla hazırlanmıştı. 940 senesi sonlarında Alman propaganda makamlarının ve Büyük Britanya istilâ hazırlıklarına önderlik edecek kumandanların ifadelerine göre Almanya havacılarının tayyare sayıları kırk bin olarak ilân edildi. Bu kırk bin tayyarenin muhakkak ki otuz bini harbe girişildiği gün Alman ordusunun elinde idi.

Rakamlara bakarsak görürüz ki, Almanyanın otuz bin tayyarelik bir mevcudü karşısında İngiltere imparatorluğunun üç bin sıralarında bir havacılığı vardı.

Bu vaziyette şiddetli baskınlar ve kütle halindeki gece taarruzlariyle Büyük Britanya adalarına karşı harekete geçen Almanyanın onda bir nisbet dahilindeki mevcudiyle hava hâkimiyetini kıramadığı görülmektedir.

Bu sıralarda İngiltere havacılarının Almanya üzerindeki bombardıman taarruzları büyük mikyasta inkişaflar arzetmekle beraber, Alman menbaları üzerinde ve bilhassa Büyük Britanya adasını istilâ teşebbüsüne sahne olan işgal altındaki limanlara baskınlarda muvaffak olan neticeler elde etmişlerdir. Fakat inkâr edilemez bir hakikattir ki, Alman taarruzları daha göz doyurucu rakamlarla yapılmakta idi..

Zaman ve hâdiseler; bu derece şiddetli bombardımanlara mukabele eden Britanyalı Avcıların, İngiltere üzerinde bir hava üstünlüğü kurulmamasında âmil olduklarını meydana koymuştur.

Almanyanın, İngiliz maneviyatını bozmak, sanayi merkezlerini tahrip etmek yolundaki büyük cepheli akınları bir hava üstünlüğünü ifade etmekten ziyade, malzeme sayısının çokluğunu gösterir mahiyetlerde olmuştur..

Harbin başından bugüne kadar gerek eleman, gerekse malzeme cihetinden biribirlerine nazaran fazla bir tekâmül ve sâyi çokluğu ifade etmiş olmalarına rağmen ne biri, ne de öteki bir hava hâkimiyeti kurmuş değildir.

Ancak; Balkan cephesinde ve Girit adası üzerinde Alman havacıları kısa devreli bir hava hâkimiyeti tesis edebilmişlerdir.. Nitekim; Büyük Britanyalı havacılar da Arnavudluk cephesinde, çok az mevcudlü tayyare birlikleriyle, İtalyan havacılarını susturmağa ve bu cephe üzerinde diledikleri şekilde hareket etmeğe muvaffak olmuşlardı. Bu hâkimiyet de muayyen bir cephenin kısa süren üstünlüğüdür.

Bugünkü vaziyet nedir?.. Almanya veya İngiltereden hangisi bir hava hâkimiyeti kurmak yolunda muvaffakiyet gösterecektir ve acaba Almanyanın harbin başındaki bire on nisbetile kuramadığı hava üstünlüğünü İngiltere imparatorluk havacıları bugünden sonra başarabilecekler midir?

Harbe girerken 3000 tayyare bulunduğu söylenen İngiltere imparatorluk havacılığı Amerikanın yardımiyle de günden güne kuvvetlenmektedir. Amerikanın 941 Martında tayyare imalâtı 1200 e kadar yükselmiştir. Hâlâ da bunun 5500 ile 5000 tayyare arasında oynadığı söylenmektedir. İngiliz imalâtı ise ayda 2700 tayyaredir.

Alman tayyare imalâtının 941 Martında 5000 tayyareden aşağı olmadığını ayni tarihte beyanatta bulunan İngiliz hava nazırı Archibald Sinclair natırlatmıştır. Yalnız şu var ki; Alman zayiatı Britanyalı havacıların zayiatından daima fazladır.

Demek oluyor ki; İngiltere tayyareciliği sayı itibariyle Alman havacılığından ileri geçmiş bir halde değildir. Tayyare sayı çokluğunun da 942 de kabil olacağı ileri sürülmektedir.

Tayyare sayısının önümüzdeki yıl zarfında bire iki nisbetinde Britanya imparatorluk havacılığı lehinde bir inkişaf gösterdiğini kabul edelim. Bu halde bile bugünkü mevcudiyeti muhafaza edecek bir Alman havacılığı karşısında bire on nisbetinin kuramadığı üstünlüğü bire iki mevcut farkile kurmanın kolay olmıyacağını ve belki de mevhum bir iş olacağını kestirmek çok güç bir şey değildir..

Ancak; hasım tayyareciliğini meydanlarında bastırmak ve toplu imha etmek tabiyesi tatbik edilirse; bir üstünlük baş gösterebilir.. Bu kadar gafil davranmak tayyareciliğini meydanlarında baskına uğratacak bir hasım olarak da Almanyayı ele almak nikbinlik olur.

Bütün bunlara nazaran mutlak bir hava hâkimiyetinin muhariplerden biri tarafından kurulmasını istemek de fazla insafsızlık olur.. *T. A.*

Akhisarda

KAZA, POSTAHANE İŞLERİ VE BAZI İHTİYAÇLAR

Manisa, (Hususî) — Valimiz Faik Türel, belediye ve ticaret odalarına gelerek bu daire işleriyle alâkadar olmuştur. Yeni gelen göçmenlerin vilâyetin her tarafında faal hale geçtikleri memnuniyetle haber alınmıştır.

Bu göçmenler ayni zamanda yazlık zeriyat usullerinde bazı kolaylıklar elde etmişlerdir. Bu tarz ziraat ile daha fazla randıman elde edilecektir.

Akhisar, (Hususi) — Bura postahane binası, bugünkü ihtiyacı karşılıyamamaktadır ve çok eskimiştir.

Köy posta kutularının bulunduğu yer bu işten beklenen faideleri temin etmekten pek uzaktır.

Kaymakamımız Hikmet Akmanın alakasını rica ederiz. Memurin kadrosunun darlığı ileri sürülerek saat 17 ye on kala telgraftan maada, ufak bir kartpostal dahi kabul edilmemektedir. Halbuki adi mektuplar her yerde ve her zaman kabul edildiğine göre çok mühim resmî durumuyla beraber nüfusu bir çok vilâyet merkezlerinden aşkın ve ticaret işleriyle tanınmış olan kazamızın posta kapılarının bu şekilde kapanması asla doğru değildir.

Yol işleri:

Valimizin yol işleri üzerinde gösterdikleri hassasiyet Akhisarı bu sene, civar kazalarla her türlü nakil vasıtasının geçebileceği yollarla bağlıyacaktır.

Akhisar - Sındırgı, Akhisar - Gördes - Sındırgı yollarının toprak tesviyesi tamamlanmak üzeredir. Kaymakamımız sık sık inşaata nezaret etmektedir.

Bir şikâyetin sonu:

Kaymakamımız hakkında menfaatleri haleldar olan bazı kimseler tarafından yapılan şikâyet üzerine tahkikat için mektupçu Bay Şefik buraya gelmiştir. Yapılan incelemede kaymakamlık muamelâtının her türlü takdire şayan olduğunun görüldüğünü haber aldım.

Damğa pulu:

Yeni bütçe kanununa göre burada damğa pulu bulmak pek müşkül - dür. Belediyede bir, iki, dört, sekiz kuruşluk pul olmadığından iş sahipleri istihkakından ziyade pul yapıştırmak zaruretinde bulunuyorlar. Manisa defterdarlığının nazarı dikkatini celbederiz.

Tütün zeriyatı:

Tütün ziraati bu sene pek dikkatle yapılmıştır. Zeriyat talimatnameleri ehemmiyetle tatbik edilmiştir. Bugünlerde yağmur yağacak olursa, kazamız da nefis bir rekolte elde edecektir.

ZABITADA

Hırsızlık:

Süleyman oğlu Halil İbrahim adında ikametgâhı belirsiz açıkgöz birisi, Alsancakta Cavid oğlu Hüsnü, Ahmed kızı 25 yaşında Şaziye ve Hüsnü oğlu İbrahim Özkanın müteaddid defalar evlerine ayrı ayrı zamanlarda girerek bazı mühim eşyalar çalmıştır.

Hırsız, zabıtanın ehemmiyetli takibi neticesinde çaldığı eşyalarla birlikte yakayı ele vermiştir. Hakkın da muamele icra edilmektedir.

Aile kavgası:

Karşıyakada Mehmed oğlu İsmail, Kanber oğlu Ali Bozkırla, bir aile meselesinden kavga ederek taşla başını yarmıştır. İsmail tutulmuştur.

Birbirlerini dövmüşler:

Çorakkapı mevkiinde oturan Sabri oğlu Suad Gözvar ile ayni yerde oturur İsmail oğlu Salaheddin bir münakaşa sonunda kavgaya tutuşarak birbirilerini dövmüşlerdir.

Çimdikler

Bir gece ziyaretçisi

Gecelerin saat kaçı idi bilmem. Ansızın kulağımda bir ses duydum;

— Nasılsın -dedi- beni tanıdın mı?

Gözümü açmadan cevap verdim:

— Evet, sesin kulağıma âşina geliyor!

Güldü:

— Âşinalığımız -dedi- Karşıyakadan başlar. Bazen seni orada ziyarete gelirdim. Sen namsiyeyi sıkı sıkı düzeltir ve beni kabul etmezdin. Nihayet elibirlik oldunuz beni Karşıyakadan kovdunuz. Şu belediye reisine ne kadar düşmanım bilmezsin!. Bir kaç sene evveldi. Bir mazot mücadelesi açarak bana saldırdı. Girdiğim çukurları, üstünde toplandığım su birikintilerini, lâğım yollarını altüst etti. Bilmezsin!.. Diktatörlere ne kadar medyunu şükranım. Şu harbi açtılar da beni mazot belâsından kurtardılar. Şimdi yığınlarla yavrumu besliyor, bataklıklarda karargâh kuruyor ve istediğim gibi tam bir hürriyetle şehrin her tarafını dolaşabiliyorum. Biraz önce doktor Behçet Uzun vücudunu ziyaret ettim. Derin bir uykusu vardı. Keskin bir şekilde ısırdım, intikamımı alarak kaçtım. Sana gelişim; seni ısırmak için değil!. Çünkü senin de bazı müzip tarafların var. Yalnız demek istiyorum ki bütün mücadelelere rağmen ben İzmire tekrar geldim.

Bazen ne vücudlara rastgeliyorum bilmezsin. Şişman, yağlı ve ihtiyar bir kadın vücudu düşün! Isırıp da kanımı emdiğim zaman adeta kusacağım geliyor. Bazen sızmış kalmış bir sarhoşa saldırıyorum ve biraz sonra kendimin de sarhoş olup havada yalpaladığımı görüyorum. Fakat bu arada genç bir kızın göğsüne doğru pike yaparak inerken hiç sesimi çıkarmıyor ve onu en güzel yerinden ısırdıktan sonra, bilmezsin, ne kadar zevk alıyorum. Şöyle, karyolanın veya odanın bir köşesine çekiliyor, onun «of yezid» diye mırıldandığını ve öte tarafına döndüğünü görüyorum. Dün gece tahta kurularıyle beraber bir evde buluştuk ve büyük bir yağma yaptık. Onlar da. diktatörleri seviyorlar. Çünkü artık gaz bolluğu da yok. Saltanat, saltanattır. Kısa da olsa yaşanmak lâzımdır.»

Sivrisineğe bir cevap verecek oldum. Tam bu sırada burnumda bir iğne saplantısı duydum. Kaçıp gitmişti.

— Allah belânı versin -dedim- senin de, mazotu, ortadan kaldıranların da!..

***

Karilerimden Bay Ahmed Özgüne ;

Mektubunuzu aldım. ekmeği beğenmemek için hiç bir sebep olmadığı hakkındaki fikrinize iştirak ediyorum. Bizim köylü zaten arpa, buğday karışık ekmek yir. Şehirli de bu tempoya uyuversin. Avrupanın yarısından fazlası buğday ekmeği değil, sırf arpayı bile bulamıyor. Bahtiyarlığımızı daima hatırlıyarak devlete millete dua etmeliyiz.

ÇİMDİK

ooo

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30 program, 7.33 Müzik: Hafif program (pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Müzik: Hafif programın devamı (pl.), 8.30/8.45 Evin saati, 12.30 Program, 12.33 Müzik: Şarkı ve türküler, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Müzik: Karışık program (pl.), 13.15 Müzik: Şarkı ve türküler programının devamı,13.30/14.00 Müzik: Karışık program (pl.), 18.00 Program, 18.03 Müzik: Fasıl sazı, 18.30 Ziraat takvimi ve Toprak mahsulleri borsası, 18.40 Müzik: Mızraplı sazlardan saz eserleri, 19.00 Konuşma (Mehmedin saati), 19.15 Müzik: Bando parçaları (pl.), 19.30 Ajans haberleri, 19.45 Müzik: Radyo caz orkestrası, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Müzik: Bir halk türküsü Haftanın türküsü: Giresun kayıkları

Oy Giresun kayıkları
Hep geliyor kârından;
Sevdim de alamadım,
Ölüyom efkârından.
Nakarat: Ağam haydi yâr haydi,
Kunduram taşdan kaydi;
Elin bir tanesine (de)
Nasıl diyelim haydi?
Oy Giresunun evleri
Şima ile kaynama;
(Ah) Benim ile oynadın,
Başkasiylen oynama.

21.00 Konuşma: Memleket postası, 21.10 Müzik: Solo şarkılar, 21.25 Konuşma (Hoşbeş), 21.45 Müzik: Radyo senfoni orkestrası, 22.30 Ajans haberleri, 22.45 Müzik: Cazband (pl.), 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Muhasip aranıyor

Usul defterine âşina bir muhasibe ihtiyaç vardır. Anadolu matbaasına müracaat.

Hikâye

Hayalin Sonu

YAZAN: *Neclâ Maraş*

Bir ölünün hatıra defterinden:

...u yabancı yerlerde daha fazla kala... ...mı zannediyorum. Her gün bir ...a daha eridiğimi, söndüğümü his...sek bana büyük bir azap veriyor. ...mden anlıyacak yok, sözümü din...cek yok, derdimle alâkadar olan ...bu yokluklar içinde benim de na...yok olmadığıma hayretteyim. Bu... ne için geldim- Babamdan kalan ...ların bazı devir muameleleriyle ...gul olacak değil miyim? Ailenin ...ne erkek evlâdı olduğumdan bun... benim en büyük vazifem olmalı de...mi? Öyle ise bütün günlerimi dar ... odasının arkaya bakan pençeresi ...nde neden geçiriyorum. Buna se...nedir? Fakat beni oraya bağlıyan ...e büyük bir kuvvet ki onu artık da...rlarıma bile işlemiş farzediyorum. ... kuvvet ancak benimle kaybolup ...ecek.

Geldiğimin ikinci sabahı idi. Ara...pencereden odaya dolan hazin bir ...man sesiyle uyandım. Sanki yerim...in kıpırdarsam bir hareket yaparsam ...ybolacakmış gibi uzun uzun bu inil...e benziyen nağmeleri dinledim. Ne ...dar geçti bilmem, o hâlâ devam edi...rdu. Yavaşça yerimden kalktım. Kar...şı evin tülle örtülü penceresinden si...ah bir gölge kıpırdadı... Ah o sabah ...den erkenden uyandım da o derin bir ...yadı andıran kemanı dinledim. ...nçliğime hayatıma kasteden hep o ...abah olmuştur.. Artık bütün günleri...o tarafa bakan pencerenin önünde ...susuz bir tevekkülle bekliyerek geçiri...rdum. Kimseye şikâyete hakkım yok ...şamam için ben ona muhtacım artık ...u görmek de istemiyorum. Her sa...ah beni hazin nağmeleriyle uykudan ...yandıran kemanın sahibine ben haya...mden şekil vermiştim. Saz benzili na...in bir yüz, oyuklarına çekilmiş koyu ...ink gözler, uzun ve düz sarı saçlar. Ne ...en bilmem onu daima böyle düşünü...rdum. Kapalı perdenin arkasından ...n nadide parçaları büyük bir maha...tle çalarken dinlediğimi görüyor ...uydu. İstanbuldan arka arkaya tel...raf alıyorum. Fakat bu düğümü çöz...meden ayrılmama imkân yok. Bekli...yorum, korkuyorum, bu rüyanın bir...denbire kaybolmasından korkuyorum. ...ler üst üste yığıldı. Avukatlar sık sık ...eni rahatsız ediyorlar fakat üzerim...de bu uğuşukluğu atacak kuvvete sa...ip değilim ki vazifeme döneyim..

Genç dimağları yıkan, içlere müz...min bir mikrop gibi sokulan hayal in...anları en nazik yerlerinden kemirerek farkında olmadan çökertiyor. Bu âleme kapılmak için biraz istidat, biraz da zâaf lâzım. Hiç bir şekilde hayatla mücadeleye girişemediğim için ilk hamlede mağlûp oldum..

Bu sabah gene onun sesiyle uyandım gözümü açmadan dinledim. Sonra onu belki de camın önünde yakalarım ümidiyle yerimden sıçradım. Fakat gene kapalı pençerelerle karşılaştım.

Bir hayalin bir insanı bu kadar saracağını düşünemezdim. Onun kapalı tülün arkasında olduğunu bildiğim zamanlarda bile ıstırap çekiyordum. Fakat şimdi onu büsbütün kaybettim. Kaç zamandır uyanıyorum. Her taraf sımsıkı evde bir mezar sessisliği var. Uzun günler orada bir hareket beklemekle geçti. Niha...

— Devamı dördüncü sahifede —

ALSANCAK

Sahibi: DOKTOR OPERATÖR

EGE

Hususî Hastahanesi

İstasyon karşısında yeni açılan

ADİL BİR

EGE Hususi Hastanesi İzmir Alsancak 1939

Her şubeye aid hastalar kabul ve mütehassıslar tarafından tedavi edilir.

Müessesede her zaman doktor bulunur. Tel 2198

Kimyevî ve bakteriyoloji raporlarını haiz yüzlerce senedenberi sıhhate faydaları mücerrep olup İzmir - Çeşme şosesi üzerinde güzel manzarasiyle meşhur

Urla Malgaca içmeleri

AÇILDI

Dr. Müderris merhum Bay Raşid Tahsinin «Urla Malgaca içme suyu hakkında Karlispatın Şurp rudel Zals suyuna ezher cihet rüçhandır» buyurdukları bu su; müzmin mide ve bevap teşennüçleri, karaciğer, dalak hastalıklarında, müzmin safra kesesi ve safra yolları iltihaplarında, safra, kum ve taşlarında, müzmin inkıbazda, şişmanlık, nakris ve şeker hastalıklarında, bağırsak, şirit, sulucan, mesane yolları ilâh. gibi bünyevî hastahklarda serî ve şifahbaş olduğu tecrübe ile sabittir.

Urla Malgaca İÇMELERİNDE

Mükemmel odaları havi havadar güzel bir otel vardır. İçmelere gelenlerin yiyecek ihtiyaçları gayet ehven olarak temin edilmiştir.

İçmelere uğramak üzere Basmahane civarında Belediye Santral garajından her saat başında hareket eden otomobil ve otobüs vardır.

Saçlarınızı

Dökülmekten ve kepeklerden kurtarmak, cildinize tabiî taravetini iade etmek istiyorsanız

SEBORİN

Kullanınız. Memnun olacaksınız

Hamdi Nüzhet Çançar

Sıhhat Eczahanesi

Kemeraltı — İzmir

Kulak, burun ve boğaz hastalıkları mütehassısı

DOKTOR OPERATÖR

Dâhî Öke

İkinci Beyler sokağı No. (80)

Hastalarını her gün öğleden sonra kabul ve tedavi eder.

Halis Zeytinyağından mamul

Ömer Muharrem

Çamaşır Sabunu

TOPTAN KİLOSU

38 Kuruştur

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf Hesapları

1941 İkramiye Plânı

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 Ikincişrin tarihlerinde yapılır

1941 İkramiyeleri

1	Adet	2000	Liralık	=	2000.—	Lira
3	«	1000	«	=	3000.—	«
2	«	750	«	=	1500.—	«
4	«	500	«	=	2000.—	«
8	«	250	«	=	2000.—	«
35	«	100	«	=	3500.—	«
80	«	50	«	=	4000.—	«
300	«	20	«	=	6000.—	«

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

BALÇOVA

Ağamemnun ılıcaları

Şifahbaş sulariyle müştehir Balçova Ağamemnun ılıcaları 10 Haziran 941 tarihinden itibaren küşad olunmuştur. Muhterem müşterilere berayı malûmat arz olunur.

Müsteciri

Beyhancısı İsmail Karakızlı

Ordu hasta bakıcı hemşireler okuluna ait bazı izahat

Ve okula kayıt ve kabul şartları

1 — Ordumuza Hasta bakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankara'da M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan Hasta bakıcı ve Hemşireler okuluna bu sene de 50 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler, bulundukları mahallin Valiliğine, kaymakamlığına veya askerlik şubelerine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.

2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.

3 — Mezun olanlar altı senelik mecburî hizmetlerini ordu hastahanelerinde yapacaklar; ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhî teşekküller kendilerine açık olacaktır.

4 — Tahsil müddeti 3 sene olup, bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek. İaşe ve ilbasları tamamen okula ait olacaktır.

5 — Okuldan mezun olanlar, barem kanununa göre 20 lira aslî maaşdan başlamak üzere maaş alacaklar, ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır; bu zaman dahi iaşe, giydirme ve barınma orduya ait olacaktır.

6 — Okul 15 Eylûl 1941 de tedrisata başlıyacaktır.

7 — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır:

a — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.

b — Sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsait bulunmak (bunu her hangi bir hastahane sıhhî hey'eti raporu ile tesbit ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.)

c — Okurun yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmıyacaktır.

d — Kendisi, ana ve babası iffet ehlinden olmak (bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.)

e — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak (eleme imtihanlarında muvaffak olmak şarttır.) veya bu derecede tahsil gördüğü isbat etmek (tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti muameleyi evrakına eklenecektir).

f — Evli veya nişanlı bulunmamak (evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir) buna ait medenî hali bildirir müsbit evrak keza eklenecektir.

g — Okur sıhhî sebebler dışında okulu kendiliğinden terkettiği, evlenme sureti ile veya diğer inzibatî sebeblerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburî hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı, ve yahud sıhhî sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair Noterlikten tasdikli ve kefilli bir taahhüdname verecektir.

8 — Yukardaki şeraiti haiz olan okur, okula imtihansız olarak kabul edilecektir.

9 — Yukardaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden, Vilâyet, veya kaza, merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasiyle evraklarını doğrudan doğruya Ankara Merkez Hastahanesi Baş Tabibi ve okul müdür lüğüne gönderileceklerdir.

10 — Müracaatların Ağustos 1941 nihayetine kadar sona erdirilmesi lâzımdır.

11 — Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri ayni makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.

12 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankara'ya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sıhhî muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketlerine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine ait olacaktır.

Ankara Merkez Hastahanesi Baş Tabibi ve Okul Müdürü Albay
Dr. ŞABAN BARUTÇU

17 20 23 26 29 Mayıs 1 4 7 10 13 16 19 22 25 28 Haziran 1 4 7 10 13 16 19 22 25 28 30 Ağustos 941 (1804)

ANKARA PALAS İZMİR TÜRKİYE

Otel — Gazino — Lokanta ve Pastahanesi

Ege bölgesinin en muhteşem biricik müessesesidir

MODERN KONFÖR. TEMİZLİK VE SÜRATLİ SERVİS

İzmir belediyesinden:

Otobüs işletme idaresinin senelik (3000) ton motorin satın alınması yazı işleri müdürlüğündeki şartnamesi veçhile kapalı zarflı eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 38700 lira, muvakkat teminatı 2902 lira 50 kuruştur. İhalesi 23-6-1941 pazartesi günü saat 16,30 dadır. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektupları ihale günü azamî saat 15,30 a kadar encümen riyasetine verilir.

6 11 16 21 2071

Kiralık Ev

Güzelyalı Nuri bey sokağı (54 üncü sokak) 6 numarada konforlu ve güzel manzaralı ev kiralıktır. Her gün öğleden evvel ayni eve müracaat.

Doktor

Behçet Uz

Çocuk Hastalıkları Mütehassısı

Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

Diş Tabibi

Ferid Cemal Üçer

Muayenehanesini İkinci Beyler sokağı numara 72 ye naklet - miştir.

TELEFON: 4349

Basmahane karşısı Ali Ulvi Özünlü

Yazlık Aile Bahçesinde

Müşterilerinden gördüğü rağbet ve teveccühe binaen on gündenberi işleyen varyete grubuna ilâveten İstanbulun mümtaz sanatkârlarının iştirakiyle son derece zengin programlarına 14/6/941 cumartesi gününden itibaren her gece fevkalâde eğlencelere sayın müşterilerimizi davet ederiz. Varyete ve temsil grubu 30 kişiden mürekkeptir.

İzmir Levazım Âmirliği İlânları

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbulda Eyüpte Bahariyede Levazım gayri mamul anbarında mevcud elli ton bakır levhadan aşağıda cins ve miktarı yazılı 14 kalem bakır edevatı pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Bu kapların cinslerine göre beheri için ayrı ayrı ücretli imaliye verilecektir. Verilecek bakır levhalar anbarda görülür. İmal edilecek bakır kapların nümune, evsaf ve şartnamesi Tophanede İstanbul Levazım amirliği satın alma komisyonunda görülür.

3 — İsteklilerin bu şerait, evsaf ve nümunesi dahilinde verilecek bakırların her birine istekliler ücreti imaliyeyi bir teklif şeklinde 18/6/941 çarşamba günü saat 15 de İstanbul Tophane Lv. amirliği satın alma komisyonuna vermeleri.

4 — En ucuz ücreti imaliye teklif edene ayni günde ihalesi yapılacağından taliplerin kanunî vesaik ve ilk teminatlariyle komisyona gelmeleri.

Adet	
150	Büyük kazan
123	Küçük kazan
543	Büyük süzgeç
258	Saplı tas
303	Kepçe
1389	Yağ tavası
4678	Karavana
1971	Bakraç
1833	Bakraç
21603	Aşkabı
10062	Aşkabı
33318	Aşkabı
4236	Küçük aşkabı
4569	Küçük aşkabı

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Aşağıda cins ve miktarı yazılı üç kalem iaşe maddelerine teklif edilen fiatler pahalı görüldüğünden yeniden pazarlıkla eksiltmesi 18/Haz./941 günü hizalarında gösterilen saatlerde yapılacaktır.

2 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — Süt ve yoğurt ayrı ayrı taliplerine ihale edilebilir.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri.

Cinsi	Miktarı Kilo	Muh. bedel Lira Kr.	Kat'i teminat Lira Kr.	Saat
Süt	60.000	10200 00	1530 00	10,30
Yoğurt	60.000	19800 00	2970 00	11
Koyun eti	30.000	17775 00	2666 25	11,30

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Sirkeci istasyonunda 45,760 Ton 698 kilo eşya tahmil tahliye işi müteahhit nam ve hesabına yaptırılacaktır.

2 — Pazarlıkla eksiltmesi 18/6/941 çarşamba günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul Levazım amirliği satın alma Ko. da yapılacaktır.

3 — Beher tonun tahmin bedeli -50- kuruş ilk teminatı 1[illegible]6 lira 3 kuruştur.

4 — Şartnamesi komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Tahminen beher kilosu 7 kuruştan 400 ton kuru ot kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli -28000- lira olup muvakkat teminatı 2100 liradır.

3 — Şartnamesi komisyonumuzdan verilmektedir.

4 — İhalesi 2/7/941 Çarşamba günü saat 16 da Geliboluda Eski şube binasında komisyonumuzun bulunduğu mahalde yapılacaktır.

5 — İsteklilerin mezkûr gün saat 15 e kadar teklif mektuplarını komisyonumuza vermeleri. 16 20 24 28

Manisa vilâyetinden:

1 — Soğuk vurması yüzünden mahsullerinin hasara uğradığından bahsile 941 senesi arazi vergisinin terkinini talep edecek olan bağ sahiplerinin müracaatleri 20 Haziran 941 tarihine kadar kabul edilecek ve bu tarihten itibaren hasar derecesinin tesbiti için mahallerine idarî tahkikat hey'eti gidecektir.

2 — Bundan sonra vaki olacak müracaatler tahkik hey'etinin masarifi zaruriyesini Hususî Muhasebe veznesine yatırdıkları takdirde kabul edileceğinden alâkadarların tahriri arazi kayıtlarını ihtiva eden dilekçelerini 20. Haziran. 941 Cuma günü akşamına kadar Vilâyet Makamına vermeleri ilân olunur.

T. C. Ziraat Bankası

KURULUŞ TARİHİ 1888

SERMAYESİ 100,000,000 Türk lirası Şube ve Ajan adedi 265

Ziraî ve Ticarî Her Nevi Banka Muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1000 Liralık	4,000 Lira
4 Adet	500 Liralık	2,000 Lira
4 Adet	250 Liralık	1,000 Lira
40 Adet	100 Liralık	4,000 Lira
100 Adet	50 Liralık	5,000 Lira
120 Adet	40 Liralık	4,800 Lira
160 Adet	20 Liralık	3,200 Lira

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde elli liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde yirmi fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede dört defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart, ve Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Diş tabibi Muzaffer Hüsnü Levent

Hastalarını Müstakil olarak Birinci Beyler sokak (10) numarada her gün kabul eder.

Muayenehane nakli

Doktor Lütfi Sabri Muayenehanesini İkinci beyler sokağında 72 numaraya nakletmiştir.

Manisada

Yardım sevenler ve gardenparti

Manisa, (Hususi muhabirimiz - den) — Şehrimiz Halkevi dağcılık koluna mensup kalabalık bir grup Manisa -Spil- dağına çıkarak geceyi dağın zirvesinde geçirmişler ve şehrimize dönmüşlerdir.

Gardenparti:

Dün gece Halkevi sosyal yardım kolu menfaatine ev çamlığında bir gardenparti verilmiştir.

Gardenparti sabaha kadar devam etmiş, neşeli bir gece geçirilmiş, ayrıca bir varidat elde edilmiştir. Kazalardan bir çok davetli gardenpar - tide bulunmuştur.

Yardım sevenler cemiyeti faaliyeti:

Valimiz Bay Faik Türelin zayın eşleri Bayan Aliye Türelin reisliğinde bulunan Manisa yardım sevenler cemiyeti şubesi büyük bir faaliyet göstermektedir. Şehrimizin tanınmış kadınları İnönü kız enstitüsünde harp paketi ve gazlı bez hazırlamaktadırlar. Bu yıl enstitü ve orta okuldan mezun elliyi mütecaviz genç kızlarımız gönüllü hasta bakıcı kursuna devam etmektedirler. Şehrimiz tüccarları yardım sevenler cemiyetine 1000 lira teberrü etmeğe karar vermişlerdir.

ooo

Alman, İtalyan alacaklarının blokesi

— Baş tarafı birinci sahifede —

— Bu tedbir, filiyatta Alman ve İtalyanların iştirak ettiği bütün malî muamelâtı kontrol altına koymaktadır.

Karara muhalif hareket - edenler şiddetli ve ağır cezalara çarptırılacaktır. Bu suretle Amerikada gösterilen malî kolaylıkların millî müdafaaya muzır tarzda kullanılmasına mani olunacak, feth ile yağma edilen devletler alacaklarının yabancılar tarafından istimaline de mani olunacaktır.

Portekiz, Finlandiya, İsviçre, İsveç ve Sovyetler birliği için hususî lisanslar verilecektir. Ancak bu devlet tebaalarının bu paraların muzır bir tarzda kullanılmıyacağı hakkında teminat vermeleri şarttır.

Günün meselesi

— Baş tarafı birinci sahifede —

ların çocukları asla öksüzlük içinde bırakılmamalı, tercihan parasız, okutulmalıdır. Hepimiz de biliriz ki, bu çocuklar içinde zekâ ve kabiliyetlerinden bilâhare memleketin istifade edeceği bir çok kıymet ve cevherler vardır.

Vazife esnasında veya harpte her hangi bir şekilde sakat kalanlara el uzatmalıdır.

Ölen, şehid olan veya sakat kalanların muavenete muhtaç küçük çocukları vaktü hali müsaid ailelere manevî evlâd olarak verilebilir. Bunların kızlarını, namuslu ve çalışkan memleket çocuklariyle evlendirmeği de düşünmeliyiz.

Muhtaç asker ailelerine, kışın odun, kömür, yiyecek erzak verilmeli hastaları bakılmalı, muayene, ilâç ve bakımları meccanen yapılmalıdır. Yangın, seylâp ve zelzele gibi felâketler gören asker ailelerine yardım için ayrıca eşya ve yiyecek depo etmelidir. Bunların on beş günde bir sıcak banyo ihtiyaçları düşünülmelidir. Gene 15 günde bir askerdeki evlâd, koca veya kardeşlerine mektup yazıp gönderilmesi temin olunmalıdır. Türk askerini daima hediyelerle aramalıyız. Bu hediyenin cephedeki Mehmetçiğe söyliyeceği şey çok kıymetli ve onun ruhunda uyandıracağı şevk ve heyecan çok büyüktür. Bu hediyelerin ne gibi şeylerden ibaret olacağı askerî komutanlardan sorulmalıdır. Çünkü asker, muayyen eşya taşır ve bunları hükûmet verir. Bunlardan fazlasını taşıyamaz. Taşırsa yükü ağırlaşır, yürüyüş ve hareket kabiliyeti azalır. Bizce askere gönderilecek en iyi hediyeler, mektup kâğıdı, zarf, kurşun kalemi, ufak bir cep aynası, küçük bir hatıra defteri, bir çakı, bir diş fırçası, bir paket sigarayı ihtiva eden güzel bir pakettir. Ayrıca kuru yemiş, şeker, pasta ve bol sigara da gönderilmelidir. Büyük harpte Alman ordusuna, esirlere, cephedeki askerlere, Alman imparatoru ile imparatoriçesinin hediyeleri bu kabil şeylerdi ve çok makbule geçiyordu.

Yardım sevenler cemiyeti yalnız vilâyet ve kaza merkezleriyle değil, bilhassa köylerdeki muavenete muhtaç asker aileleri ile de alâkadar olmalıdır. Çünkü Türk askerlerinin yüzde sekseni köylüdür ve yardımı köye teşmil ederken bunun büyük ziraat ve istihsal davamızı ayakta tutacak bir şekilde yapılması temin edilmelidir. Bu mevzuda ilk akla gelen yardım şekli şudur;

Muavenete muhtaç asker ailelerinin tarlalarını sürdürmek, çapalatmak, işletmek, harmanlarını kaldırmak.

Görülüyor ki yardım sevenler cemiyeti köylere de el atacak olursa davanın kıymet ve şümulü de fazlalaşmış olur.

—Sonuncu makale yarın —

Şam düşmek üzere

Kahire, 15 (A.A.) — Suriyede her tarafta harekât ağır olmakla beraber merkezde yeni bir ilerleyiş yapılmıştır.

Londra, 15 (A.A.) — Buradaki Hür Fransızlar mahafilinde Müttefik kuvvetlerin derhal Şama girmeleri beklenmektedir.

ooo

Amerika

— Baş tarafı birinci sahifede —

riyetimizi kaybedebiliriz.

Diz çökerek yaşamaktansa, ayakta yaşamak istiyorsak, karar vermekliğimiz, hem de derhal karar vermekliğimiz lâzımdır.»

Hikâye

Hayalin Sonu

— Baştarafı 3 üncü sahifede —

yet bu sabah evin büyük demir kapısı açıldı. Büyük bir kalabalık dışarı çıktı. Ortada eller üstünde mavi atlas örtülen bir tabut görülüyordu. Deli gibi yerimden kalktım. O ölmüştü ha. Bu nasıl olur. Demek ki her sabah hayalimde şekillendirdiğim ince parmaklariyle o iniltiye benzi - yen nağmeleri döken insan bugün yoktu. Demek ben onun sesinden mahrumdum. Otel kapıcısından o evin kızının öldüğünü ve babasının da esasen hasta olan gözlerinin bu kederle büsbütün kapandığını öğrenmedim mi?. Gece başıma ateş çıktı dalmışım..

Sabah olmak üzere idi. Açık pencereden odama dolan hazin bir keman sesiyle uyandım. Bu bir rüya olamazdı. Yavaşça kalktım. Ayni ses kulaklarımda uğulduyor, karşıki evin penceresinin tülü sıyrılmış içeride uzun boylu, kır saçlı gözleri yumuk bir adam başını kemanına dayamış, kapalı gözlerinden yaşlar sızarak bütün san'at kabiliyetiyle bir parça çalıyordu. Evet beni aylardan beri saran kuvvet işte ayni ses ayni parmaklar, ayni nağmeleri döküyordu. Başımı ellerimin arasına aldım. Ağladım, ağladım. Hakikat pek geç meydana çıkmıştı.

Kırılan ümidime, hayalime, aşkıma ağladım. Ölen genç kıza mı? Her sabah beni hazin sesine bağlıyan iki gözden mahrum babasına mı? Yoksa her şeyden fazla bütün ömrümü, gençliğimi insafsızca karartan talihime mi ağladım bilmem? Sade bildiğim bir şey varsa hayalin pek acı bir şekilde hakikat oluvermesidir. Ben onun kemanına aşık - tım bir kere bile yüzünü görmemiştim. Onu kaybettiğim için ıstırap çekiyordum. Onu buldum, şimdi niçin mesud değilim? Bu gözyaşlarına sebep nedir? Bence bunu takdir edecek kuvvet yalnız tabiatta mevcuddur.

∴

Tarık büyük bir miras meselesi için gittiği İzmitten dönerken kendi kullandığı otomobilin bir kaza neticesi ağaca çarpmasiyle yaralanarak ölmüştü. Onun hayatındaki sırrı ancak pek geç elime geçen defterini okuduktan sonra öğrenmek kabil oldu.. Çünkü yukarıda yazdığım defterin son sahifeleriyle kaza günü ayni tarihe tesadüf eder..

Neclâ MARAŞ

Suriyede

İngiliz tayyarelerinin faaliyeti

Kahire, 15 (A.A.) — Suriyedeki İngiliz tayyareleri kuvvetlerimizin sahil açıklarındaki harekâtına yardım etmişler ve İngiliz deniz kuvvetleri üzerinde devriye uçuşları yapmışlardır. Donanmaya yaklaşan Alman bombardıman ve avcı tayyarelerinden bir kaç avcı bir bombardıman tayyaresi düşürmüştür.

Diğer avcı tayyarelerimiz de Rayak civarında bazı düşman tayyarelerini hasara uğratmıştır.

Donanmamıza mensup tayyareler de Beyrut civarında bir tayyareyi düşürmüşlerdir.

Hırvatistan

Üçlü paktı imzaladı

Venedik, 15 (A.A.) — Aşağıdaki resmî tebliğ neşredilmiştir:

Bugün saat 12 de Venedik sarayında imza edilen bir protokolle müstakil Hırvat devleti 27 eylûl 1940 da Almanya, İtalya ve japonya arasında akdedilen üçlü pakta iltihak etmiştir.

Hırvatistanın üçlü pakta iltihakı hakkındaki bir protokole Almanya namına Ribentrop, İtalya namına Kont Ciano, japonya namına japon büyük elçisi Barikeri, Hırvatistan namına Antipaveliç Macaristan namına Macaristan elçisi Veilavi, Romanya namına, Romanya elçisi Vreioca, Bulgaristan namına Bulgaristan elçisi Krağve ve Slovakya namına da Slovakya elçisi B. Vales tarafından imzalanmıştır.

Ingiliz tayyareleri

— Baş tarafı birinci sahifede —

miştir. Hava çarpışmalarında 3 düşman avcısı düşürülmüştür.

Avcı tayyarelerimiz Şerburgta diğer bir Alman hava meydanına hücum etmiştir. Bu gündüz hareketinden bir tayyaremiz dönmemiştir.

Bombardıman tayyarelerimiz dün gece yeniden garbî Almanyada Kolonyada sınaî hedeflere taarruz etmişlerdir. Büyük yangınlar çıkarılmıştır. Alçak bulutlar hasarın tesbitine mani olmuştur. Bu hareketten hiç bir tayyaremiz zayi olmamıştır.

Kahire, 15 (A.A.) — Orta şark umumî karargâhı tebliği;

LİBYADA:

12 - 13 haziran gecesi ağır bombardıman tayyarelerimiz Bingaziye şiddetli hücum etmiştir. Katedral mendireğinde 2 gemiye ya tam isabet olmuş veya yakınlarına isabetler vuku bulmuştur. Dış ve merkez mendireklerine de büyük ve ağır çapta bombalar düşmüş, yangınlar müşahede edilmiştir. Geniş hasar tevlid edildiği sanılmaktadır. Tayyarelerimiz Gazzala ve El'Aden hava meydanlarına da hücum etmişlerdir. Donanma tayyareleri Trablus şehrine hücum etmişler, mendireğe ve şehrin garbindeki hedeflere bombalar atmış, yangınlar çıkarmışlardır.

Berta yolunda hareket halinde bulunan motörlü düşman vasıtalarına mitralyözle hücum edilmiş, 10 büyük kamyon tahrip olunmuştur. Diğer bir kısmı da hasara uğratılmıştır.

12 - 13 haziran gecesi ağır bombardıman tayyarelerimiz Kalata hava meydanına hücum etmişlerdir.

Suriyede İngiliz ve Avustralya tayyareleri kıtaatımızın harekâtını ve deniz kuvvetlerimizin faaliyetini himayeye devam etmişlerdir. Donanma tayyarelerimiz Hür Fransız kıtalarına da müzaherette bulunmuştur.

Habeşistanda merkez mıntakasında hâlâ mukavemet gösteren bazı İtalyan mevzileri bombalanmış, kıtaat mitralyöz ateşine tutulmuştur. İki tayyaremiz üssüne dönmemiştir.

Telgraf, Telefon ve Ajans Haberleri

Beşiktaş Türkiye birincisi

Galatasaray da Istanbulspora galip!

İstanbul, 15 (Hususî) — Bugün Taksim sahasında millî küme maçlarına devam edildi. Sahada 10 bin kişi kadar seyirci vardı. Fenerbahçe - Beşiktaş B. takımları maçı 1 - 1 berabere bitti. Ondan sonra Galatasaray - İstanbulspor takımları karşılaştılar.

Galatasaraydan Mustafa ilk golü çıkardı. Ondan sonra İstanbulspor canlandı. Sadıkın ayağından evvelâ beraberlik, daha sonra ikinci galibiyet sayısını çıkardı. Bundan sonra Galatasaray hızlandı ve Süleymanın attığı bir golle beraberlik sayısını temin etti. Ve ikinci devrede de 27 inci dakikada Eşfak Galatasarayın 3 - 2 galibiyetini temin eden son golünü çıkardı. Bundan sonra günün en mühim maçına geçildi ve Fenerbahçe - Beşiktaş takımları karşılaştılar. İlk devrenin birinci kısımlarında oyun tarzına nazaran Fenerbahçenin galibiyet ümidi görülüyordu. Nitekim Fener ilk golü çıkarmağa muvaffak oldu. Fakat Beşiktaş buna 2 golle mukabele etti. Ve ikinci devrede de bir gol daha çıkardı ve Millî küme birinciliğini kazandı.

Ingilterede

Yedek pilotlar 950 tayyare düşürdüler

Londra, 15 (A.A.) — Bu sabah şafakla beraber nihayet bulan hafta zarfında 7 si evvelki akşam olmak üzere İngiltere üzerinde 14 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Ayni müddet zarfında İngiltere üzerinde bir İngiliz tayyaresi düşmüştür.

Londra, 15 (A.A.) — Harpten evvel hususî surette tayyarecilik öğrenmiş olan yedek pilotlar, şimdiye kadar İngiltere üzerinde 900 den fazla Alman tayyaresi düşürmüşlerdir. Bu miktar, düşürülen tayyarelerin dörtte biridir. Gece avcıları büyük muvaffakıyet kazanmışlardır. Mikla Sist filosu gece hücumlarında 30 tayyare düşürmüştür.

ooo

YENİ AMERİKAN GEMİLERİ

Boston, 15 (A.A.) — Lobers ve Fiç isimdeki iki muhrip denize indirilmiştir. Bunların inşasına bir seneden az bir müddet evvel başlanmıştı.

Karadağlıların bayrağı

Roma, 15 (A.A.) — Karadağ fevkalâde komiseri eski Karadağ subaylarına hitaben irad ettiği nutukta, İtalyan bayrağının Karadağ müstakil bayrağını teşkil edeceğini bildirmiştir.

Nevyork limanının mayinlenmesi

— Baş tarafı birinci sahifede —

nerinin dört etrafından her istikamette bin metrelik bir saha mayinlenecektir. Bu sahanın uçlarında kırmızı fenerler bulunacaktır.

Mayinlenme, bugünkü pazar günü ile 30 eylûl arasında tamamlanmış olacaktır. Mayinlenmiş sahada devriyeler dolaşacaktır.

Los Anjelos ve Santiyago limanlarında da tedbirler alınacağı bu limandaki vapurlara bildirilmiştir. Ancak alınacak tedbirlerin ne olacağı söylenmemiştir. Denizaltılarına karşı ağlar kurulacağı sanılmaktadır. Bu hususta beyanatta bulunulmamıştır.

Fransızlara göre

Ingilizler

Suriyede durdurulmuşlar

Vişi, 15 (A.A.) — Fransız askerî mahfillerinin bugün öğleden sonraki kanaatlerine göre düşmanın cuma günkü harekâtı mahdud olmuştur. İngiliz ilerleyişi her tarafta durdurul duktan ve bazı yerlerde İngiliz kuvvetleri dağıtıldıktan sonra İngiliz kumandanlığı şimdi kuvvetlerini toplamak ve vaziyeti düzeltmek istemektedir.

Merciyun mıntakasında, bilhassa Lübnan sahilleri boyunca İngiliz kuvvet ve harp gemilerine karşı Fransız hava kuvvetlerinin faaliyeti devamdadır.

13 haziranda İngilizlerin Saydadaki taarruzları kolaylıkla tardedilmiş, ayni gün tekerrür eden hücumları ayni akibete maruz kalmıştır.

ooo

Elazıkta

Atletizm çalışmalarına başlandı, Türkiye birinciliklerine iştirak edecek takım seçildi

Elâzık, 15 (A.A.) — Bugün burada yeni sene atletizm birincilikleri çalışmalarına başlanmış ve önümüzdeki hafta Seyhan, İçel, Hatay, Malatya, Diyarbakır ve Gaziantep bölgeleri arasında yapılacak Türkiye grup birincilikleriine iştirak edecek takım seçilmiştir.

ooo

KIBRISA HAVA AKINI

Lefkoşe, 15 (A.A.) — Suma günü öğleden sonra Kıbrıs adasına iki taarruz vuku bulmuştur. Adanın garp ucunda bir iki köye bombalar atılmış, iki köylü hafif surette yaralanmış, başka hasar yoktur.

Karadağ canlandı

Budapeşte, 15 (A.A.) — Peşter Loid muhabirine göre Karadağ, tekrar müstakil bir devlet olacak ve Karadağ tahtına eski hanedandan bir prens

Türk basın birliği

Yardım işini kongreler dolayısile uzattı

Ankara, 15 (A.A.) — Türk basın birliği azasiyle Basın birliği dışında kalmış olanların ölüm vukuunda yardımlaşma için Ankarada akdolunan 15 mayıs tarihli mukaveleye, memleketin her tarafında, bütün meslekdaşlar büyük alâka göstermişlerdir.

Birlik umumî merkezi mukavelenin birinci yardım devresine intibak için bu hakkı iktisap etmek arzu edenlere 15 haziran 941 tarihine kadar bir müddet tayin eylemiştir. Geçen bu bir ay her tarafta Basın kongrelerinin in'ikadı zamanına rastladığından davet heyetlerinin daha fazla kongre işleriyle meşgul olmalarını icap ettirmiştir. Bu vaziyeti güden Basın birliği reisi, birinci yardım devresine iştirak müddetini 15 temmuz 941 tarihine kadar uzatmış ve Basın müntesiplerine mıntaka merkezlerine müracaat ederek beyannamelerini almalarını bildirmeğe karar vermiştir.

ooo

Habeşistanda

Dört bin esir daha alındı Cimma muhasarası tamamlandı

Kahire, 15 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Büyük miktarda Habeş kuvvetleri düşmanın başlıca mukavemet merkezi olan Cimma şehrinin muhasarasını tamamlamışlardır. Oma nehrini aşan Britanya kuvvetleri şehre şarktan ilerlemektedirler. İtalyanlar şimal ve şimali garbideki sırtlara çekilmektedirler. İngilizlerle bir teslim müzakeresi yapılmak istenmiş, fakat İngilizler harbe devam kararını bildirmişlerdir. Bir İtalyan generalinin kumandasındaki kuvvet döküntüleri Habeş cengâverleri tarafından çevrilmiştir. Düşmanın en kuvvetli noktası Gondardadır. Burada iaşe sıkıntısı başlamıştır. Ordu, hizmetindeki katırların kesilmesi suretiyle ancak temmuz sonuna kada et ihtiyacı temin edilecektir. Gondardaki garnizon da dağlara çekilmiştir. Firar ihtimali yoktur.

Civardaki Debre Samoda çevrilmiş olan kuvvetlerin de düşmesi beklenebilir.

Göller mıntakasında ve Omo nehri civarındaki muharebelerde bin İtalyan esiri alınmıştır.

Kahire, 15 (A.A.) — Orta şark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libyada kaydedilecek bir şey yoktur.

Habeşistanda mühim miktarda Habeş vatanperver kuvvetleri Cimmanın muhasarasını tamamlamaktadır.

Bu arada imparatorluk kuvvetleri şehir üzerine garpten ilerlemeğe devam ediyorlar.

Irakta her şey sakindir. Suriyede müttefik kuvvetler şimdi bütün cephe boyunca Vişi kuvvetleriyle temas halinde bulunmaktadır. Kıtalarımızın dünkü terakkisi evvelki günlere nispetle daha ağır olmuştur.

Esrarengiz denizaltılar

Aşk, harp, dehşet ve macera

— 23 —

Okyanus ufuklarını kaplıyan hafif sis tabakasının içinden sıyrılarak ilerliyordu.

Hava gemisinin geniş salonunda bir radyo, bir piyano ve Almanyanın muhtelif güzel manzaralarını gösterir fotograflar vardı. Bu fotografların arasında nazarı dikkati celbeden bir resim mevcuddu. Bu resim san'atkârane bir şekilde işlenmişti. Bu resimde Almanyanın tabiî güzellikleri içinde fennin ne şekilde inkişaf ettiğini gösteriyordu. Bu resmin altında şöyle bir yazı vardı:

« — Almanyanın gül çehresi, hepinizin istikbalini düşünüyor ve sizi daima mütebessim çehre ile karşılıyor. Almanyayı ziyaret etmekten çekinmeyiniz. Almanya hepinizi, şefkatle dolu olan ağuşuna almak için, sizi, samimî bir neşe ile bekliyor.»

Evelin;

— Gül çehreli Almanya!..

Diyerek mırıldandı.

Orta sahil gazinosunun müessif hâdisesinden sonra Evelin arzu ettiği izini almağa muvaffak olmuştu. Nitekim ertesi gün İspanya için hareket etmekte olan zeplin hava gemisiyle Asor adalarından ayrılıyordu. Fakat Alman hava gemisine binerken diğer yolcuların arasında cereyan eden bir mükâleme neticesinde Amerikalı mühendis Smithin; zabitanın araştırmalarına rağmen bulunmadığını, ancak balıkçıların şapkasını denizde bulduklarını ve bu itibarla bedbaht gencin boğulmak suretiyle intihar etmiş olduğunu öğrenmişti.

Evelin; bindiği Alman hava gemisinin salonuna asılmış olan fotografları, resimleri birer birer dikkatle seyrettikten sonra, kabinesine çekildi. Korsasının altında sakladığı, Fransızca yazılı bir mektubu çıkardı ve okumağa başladı;

« Madmazel; yazdıklarımı, büyük bir itina ve dikkatle incelemenizi bilhassa rica ederim. Çünkü büyük bir ehemmiyeti haizdirler. Bilmem ki benim asıl hüviyetimi anladınız mı? Beni okumak inceliğini gösterecek kadar bir varlık gösterirseniz şayanı takdirsiniz. Mektubu dikkatle ve alâka ile okuduktan sonra yırtmanızı rica ederim.»

Evelin; mektubu zevkle okurken servis yapan garson geldi ve çay saati geldiğini haber verdi. Maamafih o mektubu bir daha okudu sonra onu ufak ufak parçalara ayırarak okunmaz bir hale getirdikten sonra parçalarını bir gazetenin içine attı. Çiçek kavanozunu da çiçeklerle beraber ayni gazeteye sardı. Güzel bir paket yaptı. Paketi bir iple sıkı sıkı bağladı. Ve pencereyi açıp denize fırlattı. Sonra yazı masası önünde oturdu ve babasına bir mektup yazdı.

Babasına «çok yorulduğunu ve hududu gayri muayyen bir izin aldığını, fakat çok geçmeden işine avdet edeceğini, Lizbonda; ve babasının çok yakın arkadaşı olan Fransız sefirinin yanında bir müddet misafir olarak kalacağını, ve bundan istifade ederek bütün Portekizi gezeceğini» yazıyordu.

∴

Lizbonda Fransız sefiri Mösyö Andre çok sevimli bir zattı. Eşi de terbiyeli ve çok nazik bir kadındı. Ne yazık ki evlâdları yoktu. Bu itibarla Evelini bir ana ve babanın büyük şefkatiyle misafir olarak kabul ettiler.

Bir gün sabah kahvealtısı esnasında Fransa sefiri, Eveline şöyle bir sual açtı;

— Asor adalarının Orta şehrinde ika edilen hırsızlığı hatırlıyor musunuz? Galiba Smith namında Amerikalı bir mühendis tarafından ika edilmiş..

Evelin, cevap vermiyor, yanlız dikkatle dinliyordu.

— Bugün Orta gazeteleri geldi. Bu mesele hakkında nazarı dikkati celbeden bir yazı gördüm. Hülâsasını söyliyeyim!

«Ortanın maruf gazinosundan çalınmış olan bin lira; gazino sahibine meçhul bir el tarafından iade edilmiştir.

Gazete, bu esrarengiz hâdise için cereyan eden dedikoduları tebarüz ettirdikten sonra paranın meçhul eller tarafından iade edilmek suretiyle hâdiseyi örtmek istiyenler de hırsız kadar mesuldürler. Hırsızlığa iştirakleri böylece sabit olmuştur. Bu itibarla hak sahibi davasından feragat etse bile adliyemizin, hukuku umumiyeyi rencide edecek bir karar da bulunmıyacağını kuvvetle ümid etmek isteriz.»

—Devam edecek —

ANADOLU

Sahibi ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM

Umumî Neşriyat Müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR

Abone: Yıllığı 1400 Kr. 6 Aylığı 800
Yabancı memleketlere 27 lira

İdarehane: İkinci Beyler Sokak

GÜNDELİK TAKVİM
1360 *Cemaziyelevvel 21*
EVKAT

	S. D.		S. D.
Sabah	4,28	Akşam	19,42
Öğle	12,14	Yatsı	21,46
İkindi	16,15	İmsak	2,08